

Кандагура К. С.,
кандидат наук з державного управління, доцент
Сухіна К. І.,
здобувачка вищої освіти
Державний торговельно-економічний університет,
м. Київ

ЕЛЕКТРОННИЙ ДОКУМЕНТООБІГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ

Цифрова трансформація сучасних організаційних систем зумовлює необхідність переходу до інструментів, що забезпечують підвищення швидкості, прозорості та якості управлінських процесів. Одним із ключових механізмів такої трансформації є електронний документообіг (ЕДО), який замінює традиційні паперові процедури та формує нові стандарти роботи з документами. ЕДО сприяє оптимізації управлінських рішень, мінімізації ресурсних витрат і підвищенню загальної ефективності діяльності організацій у державному та приватному секторах [3; 4].

Традиційний паперовий документообіг супроводжується значними витратами часу та ресурсів, ризиком втрати даних і дублювання інформації. На противагу цьому електронний документообіг забезпечує автоматизацію створення, погодження, підписання та зберігання документів, що підвищує оперативність управлінських рішень і спрощує контроль за їх виконанням [3; 5]. Цифрові сервіси також забезпечують стандартизацію процедур, уніфікацію маршрутів документів та зменшення кількості ручних операцій, що значно підвищує прозорість управління [6; 7].

ЕДО є центральним елементом цифрової трансформації управлінських процесів і дозволяє скоротити час обробки документів, завдяки автоматизованим алгоритмам реєстрації та погодження [3]. Система фіксує всі дії з документами, що сприяє прозорості та простежуваності прийнятих рішень [4]. Серед ключових переваг також: скорочення витрат на друк і архівування [5], удосконалення контролю виконання завдань через моніторинг і автоматичні сповіщення [6], можливість віддаленої роботи в режимі реального часу – особливо важлива для організацій із розгалуженою структурою [3].

Процес упровадження електронного документообігу включає кілька етапів: аналіз чинної моделі документообігу та визначення проблемних зон; вибір програмного забезпечення відповідно до функціональних і правових вимог [1; 2]; навчання персоналу та формування навичок роботи зі стандартами ЕДО [3; 4]; тестування та інтеграцію системи з іншими інформаційними ресурсами; налаштування політик безпеки й доступів; подальший моніторинг результативності та оптимізацію процесів [5; 6].

ЕДО широко застосовується в державному й приватному секторах. У державному управлінні України ефективно функціонують системи «Вчасно»,

«М.Е.Дос» та «Дія.Документообіг», що забезпечують централізовану реєстрацію документів, контроль виконання завдань та інтеграцію з державними реєстрами [1; 2; 3]. У приватному секторі ЕДО автоматизує внутрішні процеси та взаємодію з контрагентами, зокрема через інтеграцію з CRM-системами та бухгалтерськими платформами, що пришвидшує договірну роботу й обмін фінансовими документами [5; 6].

Водночас упровадження електронного документообігу супроводжується низкою викликів: опором персоналу змінам та недостатнім рівнем цифрової культури, ризиками інформаційної безпеки, високими початковими витратами на технічну модернізацію та ліцензування, потребою правової сумісності різних систем і відповідності державним стандартам електронного підпису й архівування [3; 4; 7].

Електронний документообіг є одним із ключових чинників підвищення ефективності управлінських процесів у сучасних організаціях. Він забезпечує прискорення обробки документів, прозорість і контрольованість управління, оптимізацію використання ресурсів та розвиток цифрових компетентностей персоналу. Досягнення максимального ефекту можливе лише за умови інтегрованого підходу, який поєднує технологічні рішення з організаційною адаптацією, навчанням персоналу та нормативно-правовою підтримкою. Комплексне впровадження ЕДО створює передумови для сталого розвитку управлінських процесів у цифровому середовищі та підвищує конкурентоспроможність організацій у довгостроковій перспективі.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» від 22.05.2003 р. № 851-IV // Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>
2. Закон України «Про електронні довірчі послуги» від 05.10.2017 р. № 2155-VIII // Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>
3. Беляєв, Ю. В. Електронний документообіг як складова інформаційно-комунікаційної інфраструктури управління // Державне управління: удосконалення та розвиток. 2021. № 10. URL: <https://www.dy.nayka.com.ua>
4. Білик, О. «Сучасні підходи до впровадження електронного документообігу у систему державного управління» (2023). URL: <https://journals.academ.vinnica.ua/index.php/eco-pa/article/view/>
5. Лепіш, Н. Я., Грищук, А. Б. Електронний документообіг: приватно правові та публічно правові аспекти. 2023. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/items/a5ca72c1-f6e5-4242-a8bb-97b59587a95b>
6. Фещенко, Є., Ганбарова, Д. Особливості ведення електронного документообігу суб'єктами господарювання в сучасних умовах. 2023. URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/5766>
7. Нормативно правові аспекти електронного документообігу в системі державного управління сектору оборони держави. 2023. URL: <https://aspects.org.ua/index.php/journal/article/view/1112>